

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Сумський державний університет

ПРОГРАМА
співбесіди з іноземної мови (англійської / німецької / французької)
при прийомі на навчання для здобуття ступеня «магістр»

ВСТУП

Програма співбесіди при вступі до магістратури Сумського державного університету з дисципліни «Іноземна мова» створена з урахуванням Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти (рівень В1-В2). У Програмі враховано особливості англійської, німецької та французької мов.

Співбесіда з іноземної мови має за мету встановити рівень сформованості у вступників до магістратури базових мовленнєвих компетентностей, необхідних для їхнього ефективного усного спілкування засобами іноземної мови у типових ситуаціях повсякденного, академічного та ділового контекстів.

УЧАСНИКИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

У вступному випробуванні з іноземної мови беруть участь особи, які бажають вступити на навчання для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста), (далі - кандидати).

МЕТА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Визначити результати навчання кандидатів з іноземної мови за шкалою 100-200 балів на основі кількості балів, набраних ними за виконання завдань вступного випробування з іноземної мови.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКЛАДОВИХ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Структурно співбесіда складається з **трьох частин**, які перевіряють рівень сформованості мовленнєвих вмінь вступників в інтегрований спосіб.

Частина 1: Медіація та перевірка монологічного мовлення (усне реферування україномовного тексту обсягом 500-600 слів).

Усне реферування як передача основного змісту україномовної газетної/журналової статті засобами іноземної мови моделює реальну життєву ситуацію, коли користувач мовою покликаний діяти як посередник між співрозмовниками, неспроможними зрозуміти один одного прямо, оскільки вони говорять різними мовами, і мова оригінального тексту незрозуміла для реципієнта. Це завдання є різновидом **усної медіації** як посередницької діяльності, до виконання якої залучаються певні **посередницькі стратегії**. Зокрема, процес реферування включає підготовчий період, під час якого відбувається:

- організація ресурсів, а саме активізація фонових/допоміжних знань та підбір текстових опор;

- розгляд способів того, як приступити до виконання завдання, а саме розгляд/врахування потреб співрозмовників та вибір обсягу інтерпретованої мовленнєвої одиниці.

У процесі підготовки до усного анутування статті вступник до магістратури як посередник покликаний виконати такі операції:

- переглянути текст цілком та спрогнозувати зміст свого висловлювання, сприймаючи та опрацьовуючи вхідну інформацію та формулюючи одночасно те, що має бути сказане;

- підібрати та занотувати можливі варіанти того, в які способи можуть бути висловлені основні ідеї;

- спрогнозувати та продумати, які прийоми слід застосувати, щоб подолати невпевненість та уникнути розвалу спілкування.

Частина 2: Перевірка діалогічного мовлення (бесіда за змістом тексту Частини 1).

Подальше обговорення реферованої статті передбачає бесіду між абітурієнтом та екзаменатором, під час якої *вступник* має донести до співрозмовника (екзаменатора) сутність вилученої ним інформації – стисло та лаконічно викласти зміст прочитаного тексту, визначити його основні думки, знайти необхідні для розуміння тексту деталі, зrozуміти точку зору автора, у тому числі висловлену імпліцитно. *Екзаменатор*, у свою чергу, провокує відповіді вступника на запитання, змістовно пов’язані з реферованим текстом, маючи на меті перевірку рівня сформованості у вступника критичного мислення; його здатності висловлювати власну думку, наводити аргументи та захищати свою точку зору в логічний та переконливий спосіб; вміння підтримувати бесіду та реагувати на репліки співрозмовника, застосовуючи при цьому адекватний арсенал комунікативних стратегій та мовних засобів сучасної іноземної мови (англійської, німецької або французької).

Частина 3: Перевірка монологічного мовлення (бесіда на одну з запропонованих у розділі 2.1 тем).

СФЕРИ СПІЛКУВАННЯ І ТЕМАТИКА ТЕКСТІВ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ

Тематика винесених на усну співбесіду з іноземної мови питань знаходиться у межах наведених нижче змістових блоків.

1. Персональна ідентифікація (встановлення та підтримання особистих контактів, презентація «себе» в термінах особистих даних та виконуваних суспільних ролей, напр., під час інтерв’ю при працевлаштуванні).

2. Виклики сучасного ринку праці.

3. Загальне робоче оточення і повсякденна робота (співбесіда при працевлаштуванні, повсякденна діяльність, робота в команді, участь у проектах тощо).

4. Стосунки з колегами і клієнтами (телефонні розмови, засідання, зустрічі, бізнесланчі, переговори, світські події, інтернет-спілкування).

5. Подорожі (бронювання квитків, готелів, турів тощо; поведінка на борту літака, судна, в поїзді; поведінка під час перебування в готелі, на пошті, у банку, в ресторані і т.д.).

6. Міжнародні конференції, зустрічі, дискусії (презентації, виступи, підготовка заходів, участь у дискусії, спілкування).

7. Здоров’я та особиста безпека (поведінка у лікарні, в аптекі, невідкладна допомога, робоче місце).

8. Діяльність компанії/установи (політика; структура; продукція, послуги, виробничий процес, процедури, штат компанії; маркетингова та рекламна діяльність).

9. Проблеми менеджменту та лідерства.

10. Роль жінок у сучасному діловому світі.

11. Професійне та академічне середовище (досягнення науки та техніки, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, проблеми освіти, критичне осмислення медіа-простору).

12. Кроскультурні аспекти міжнародної комунікації.

ЛЕКСИКО-ГРАМАТИЧНИЙ ІНВЕНТАР

Англійська мова

- дієслово: часові форми (Simple, Continuous, Perfect, Perfect Continuous), випадки вживання, прислівники та прислівникові сполучення часу (вживання з основними часовими формами дієслова); узгодження часів у непрямій мові; пасивний стан (Passive Voice); модальні дієслова can, could, may, might, must, should, shall, need, have to, be able to): випадки вживання та основні значення;
- іменник: утворення множини; присвійний відмінок; обчислювані та необчислювані іменники;
- займенник: особові, присвійні, зворотні, неозначені, вказівні;
- прикметник: ступені порівняння; вживання порівняльних конструкцій;
- прислівник: прислівники місця, способу дії, часу, міри та ступеня; ступені порівняння прислівників;
- прийменник: прийменники часу, місця, напряму, вживання прийменників з дієсловами, прикметниками та іменниками;
- сполучник та сполучникові слова;
- словотвір: найбільш поширені суфікси та префікси іменників, прикметників та дієслів;
- просте речення: порядок слів, члени речення та засоби їх вираження; питання; заперечення; спонукання; узгодження підмета та присудка; складний підмет; складний додаток;
- складносурядні та складнопідрядні речення різних типів;
- мовленнєвий етикет спілкування.

Німецька мова

- речення: порядок слів у розповідному реченні; форми утворення ствердження, заперечення, питання; питальні слова; короткі відповіді; наказовий спосіб (Imperativ), умовний спосіб (Konjunktiv);
- дієслово: часові форми (Präsens, Perfect, Imperfekt, Plusquamperfekt), випадки вживання, прислівники; узгодження часів у непрямій мові; пасивний стан (Passiv); модальні дієслова können, müssen, mögen, sollen, dürfen, wollen); випадки вживання та основні значення;
- іменник: утворення множини; відмінювання, присвійний відмінок; обчислювані та не обчислювані іменники;
- займенники: особові, присвійні, зворотні, неозначені, вказівні займенники;
- прикметники: відмінювання, ступені порівняння прикметників; вживання порівняльних конструкцій;
- прислівники: прислівники місця, способу дії, часу, міри та ступеня; ступені порівняння прислівників;
- прийменники: прийменники часу, місця, напряму, вживання прийменників з дієсловами, прикметниками та іменниками;
- сполучники та сполучникові слова;
- словотворення: найбільш поширені суфікси та префікси іменників, прикметників та дієслів.

Французька мова

- речення: порядок слів у розповідному реченні; форми утворення ствердження, заперечення, питання; питальні слова, короткі відповіді; наказовий спосіб (Indicatif), умовний спосіб (Imperatif), (Subjonctive)-висловлення припущення у теперішньому, майбутньому та минулому (три типи умовних речень);
- дієслово: часові форми (Présent, Imparfait, Futur Simple, Passé Composé, Plus- que Parfait, Passé Simple): випадки вживання; прислівники та прислівникові сполучення часу(вживання з основними часовими формами французького дієслова); узгодження часів у непрямій мові; пасивний стан (Forme Passive);
- іменники: утворення множини;
- займенники: особові, присвійні, зворотні, неозначені, вказівні займенники;
- прикметники: ступені порівняння прикметників; вживання порівняльних конструкцій;
- прислівники: прислівники місця, способу дії, часу, міри та ступеня; ступені порівняння прислівників;
- прийменники: прийменники часу, місця, напряму, вживання прийменників з дієсловами, прикметниками та іменниками.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Вступна бесіда за своєю природою є **тестом говоріння**, метою якого є оцінювання як монологічного мовлення (презентація вступником реферату запропонованого для аналізу тексту), так і **діалогічного мовлення** (бесіда з екзаменатором за змістом реферованого тексту).

Оцінювання реферування статті (монологічне мовлення) відбувається на двох рівнях – комунікативному та лінгвістичному.

На **комунікативному** рівні встановлюється узгодженість двох версій – вихідного тексту та продукованого іншомовного реферату. Водночас вимірюється здатність абитурієнтів:

- розуміти ідею тексту та її задуманий наперед «вплив»;
- розуміти сутність, деталі і структуру тексту;
- визначати головні думки і конкретну інформацію/деталі;
- робити припущення про ідеї тексту;
- інтерпретувати точку зору автора тексту, формулюючи власне ставлення до неї.

На **лінгвістичному** рівні перевіряється мовна компетентність вступників, тобто їх здатність адекватно використовувати мовні засоби, залучені до реферування (граматичні структури та лексичні одиниці), а також загальна зв'язність і цілісність продукованого іншомовного скрипту.

Оцінювання реферування статті на цьому рівні доповнюється також враженням екзаменатора від коментарів, які вступник надає під час обговорення тексту статті – тобто, під час тесту діалогічного говоріння в межах заданої змістом реферованого тексту тематики.

Загалом, оцінювання говоріння здійснюється у відповідності до певних спеціально розроблених критеріїв за результатами виконання вступником завдань з реферування та обговорення статті іноземною мовою під час співбесіди. Оцінювання відбувається у відповідності до наведених нижче критеріїв (див. табл. 1).

Основними критеріями оцінювання говоріння є:

- комунікативний вплив на слухача
- граматична правильність та зв'язність висловлювання
- лексична коректність
- фонетичне оформлення.

Загалом, під час контролю вміння усно висловлювати думки оцінки виставляються за:

- **виконання завдання** – організацію того, що і як сказано, з огляду на кількість, якість, відповідність та чіткість інформації;
- **використання мовних засобів** – їхня точність та доречність, лексичний та граматичний діапазон;
- **управління дискурсом** – логічність та послідовність висловлення, обсяг та відповідність мовленнєвій діяльності вступника;
- **вимову** – здатність вступника продукувати розбірливі висловлювання, дотримуватись наголосу, ритму, вимови та інтонації;
- **спілкування** – здатність вступника брати активну участь у бесіді, ефективно обмінюватись репліками та підтримувати інтеракцію.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

Мета співбесіди полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань необхідних для опанування навчальних дисциплін для здобуття ступеня магістра за освітніми програмами СумДУ.

Час, відведений на підготовку для проходження співбесіди, становить 30 хвилин. Час на проведення співбесіди складає до 15 хвилин.

Кожна відповідь вступника оцінюється за 4-бальною шкалою, відповідно до критеріїв оцінювання (таблиця 1). Загальна оцінка за співбесіду розраховується додаванням всіх оцінок за кожне поставлене запитання.

Отримані бали за співбесіду переводяться в 200 бальну шкалу відповідно до таблиці 2.

Вступник, який набрав менше 100 балів, до подальшої участі у конкурсному відборі не допускаються, і за результатами співбесіди йому виставляється «не заражовано».

Таблиця 1 – Критерій оцінювання усної відповіді

Кількість балів	Інтерпретація результату
1-2 бали	Вступник володіє окремими граматичними та лексичними навичками та за допомогою екзаменатора може дати відповідь на елементарні запитання.
2,1-2,9 балів	Обмежений лексичний запас та використання граматичних структур дозволяють вступнику вести базову комунікацію у межах своєї галузі. Абітурієнт розуміє загальне значення ситуації спілкування, робить певну кількість граматичних та лексичних помилок, серед яких окремі є суттєвими та інколи перешкоджають комунікації. Вступник може спілкуватися за допомогою викладача.
3-3,9 балів	Вступник виявляє загальне ефективне володіння іноземною мовою, незважаючи на деякі неточності, невідповідності та непорозуміння; вміє використовувати та розуміти досить складні висловлювання, особливо в межах своєї галузі та в межах побутової тематики. Вступник загалом невимушено використовує мову, роблячи помилки, які не порушують розуміння.
4 бали	Вступник володіє іноземною мовою з незначною кількістю можливих випадкових непорозумінь; демонструє загальне добре володіння адекватними складними мовними конструкціями (граматичними структурами, лексичними одиницями, засобами зв'язку). Вступник без надмірних зусиль розуміє мовлення на абстрактні та складні теми академічного або професійного спрямування; без зусиль бере участь у розмові чи дискусії на теми, пов'язані з повсякденними справами та професійною або академічною діяльністю; робить чітку, детальну та логічно структуровану презентацію власних міркувань.

Таблиця 2 – Переведення результатів співбесіди, оціненої за 12-балльною шкалою, в шкалу 100-200

Оцінка за шкалою в 12 балів	Оцінка за шкалою 100-200	Оцінка за шкалою в 12 балів	Оцінка за шкалою 100-200	Оцінка за шкалою в 12 балів	Оцінка за шкалою 100-200	Оцінка за шкалою в 12 балів	Оцінка за шкалою 100-200	Оцінка за шкалою в 12 балів	Оцінка за шкалою 100-200
1	не склав	3,2	112	5,4	134	7,6	156	9,8	178
1,1		3,3	113	5,5	135	7,7	157	9,9	179
1,2		3,4	114	5,6	136	7,8	158	10	180
1,3		3,5	115	5,7	137	7,9	159	10,1	181
1,4		3,6	116	5,8	138	8	160	10,2	182
1,5		3,7	117	5,9	139	8,1	161	10,3	183
1,6		3,8	118	6	140	8,2	162	10,4	184
1,7		3,9	119	6,1	141	8,3	163	10,5	185
1,8		4	120	6,2	142	8,4	164	10,6	186
1,9		4,1	121	6,3	143	8,5	165	10,7	187
2		100	4,2	122	6,4	144	8,6	166	10,8
2,1		101	4,3	123	6,5	145	8,7	167	10,9
2,2		102	4,4	124	6,6	146	8,8	168	11
2,3		103	4,5	125	6,7	147	8,9	169	11,1
2,4		104	4,6	126	6,8	148	9	170	11,2
2,5		105	4,7	127	6,9	149	9,1	171	11,3
2,6		106	4,8	128	7	150	9,2	172	11,4
2,7		107	4,9	129	7,1	151	9,3	173	11,5
2,8		108	5	130	7,2	152	9,4	174	11,6
2,9		109	5,1	131	7,3	153	9,5	175	11,7
3		110	5,2	132	7,4	154	9,6	176	11,8
3,1		111	5,3	133	7,5	155	9,7	177	11,9
								12	200

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Боряк Н.О. Практична граматика французької мови: навч.посіб.для студентів. Суми : Вид-во СумДПУ ім. А.С. Макаренка, 2016. 256с.
2. Гладченко О. Р., Марченко Д. О. Збірник вправ з граматики англійської мови для студентів І-ІV курсів. Частина V . Passive Voice and Auxiliaries [Електронне видання]. Суми, 2013. 40 с.
3. Дядечко А. М. Збірник тренувальних вправ та текстів для підготовки до вступного іспиту до магістратури для усіх спеціальностей [Електронне видання]. Суми, 2013. 45 с.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовою освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.
5. Золотова С. Г., Морозова І. А. Збірник вправ з граматики англійської мови для студентів І-ІV курсів. Частина I. Tense and Voice Forms [Електронне видання]. Суми, 2013. 40 с.
6. Курочкина В. С., Денисова Л. А. Збірник вправ з граматики англійської мови для студентів І-ІV курсів. Частина IV. Comparison: Adjectives and Adverbs [Електронне видання]. Суми, 2013. 35 с.

7. Литвиненко Г. І., Ярмак Л. П. Збірник вправ з граматики англійської мови для студентів I-IV курсів. Частина II. Prepositions and Word Combinations [Електронне видання]. Суми, 2013. 35 с.
8. Литвиненко Г. І. Збірник вправ з граматики англійської мови для студентів I-IV курсів. Частина III. Word Formation [Електронне видання]. Суми, 2013. 25 с.
9. Литвиненко Г. І., Алексахіна Т.О. English for students of Technology and Economics. Суми : Університетська книга, 2019. 127 с.
10. Попова И.Н., Казакова Ж.А. Грамматика французского языка. Практический курс. М.: Нестор, 2017. 420 с.
11. Щербань Н. П., Лабовкіна Г. А. Німецька мова : Підручник. Чернівці, 2003. 500 с.
12. Antonia Clare, JJ Wilson. SpeakOut. Second edition. Pearson Education Limited, 2020. 175 p.
13. Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion volume with new descriptors. Provisional edition, Council of Europe, 2017. 230 p. URL: <https://rm.coe.int/cefr-companion-volume-with-new-descriptors2018/1680787989>
14. DU 4. Deutsch fur Germanistikstudenten: підруч. для студ. виш. навч. закл. / Бориско Н. та ін. Вінниця : Нова Книга, 2018. 200 с.
15. Johannes Gerbes, Frauke van der Werff. Fit fürs Zertifikat B1. Deutschprüfung für Erwachsene. Tipps und Übungen. Hueber, 2012. 167 s.
16. Hashemi Louise, Thomas Barbara. IELTS Trainer. Cambridge University Press, 2014. 240 p.
17. Höffgen A. Deutsch: lernen für der Beruf . Verlag für Deutsch, 2001. 264 s.
18. Maïa Gregoire, Odile Thievenaz. Grammaire du Français. CLE International, Août, 2013. 268 p.
19. Margaret Lang and Isabelle Perez Modern French Grammar. Routledge, 2017. 387c.
20. Motive. Kompaktkurs DaF. Lektion 9-18: Wilfried Krenn, Herbert Puchta. Muenchen : Hueber Verlag, 2015 (1.Auflage). Kursbuch und Arbeitsbuch + Audio-CD. 125 S.
21. Rosinska, Marta & Mann, Malcolm. Get 200! Exam preparation course for Ukraine. Book 2. London, 2016 : Macmillan Education.
22. Schritte international neu 2-6. Im Beruf. Kopievorlagen / W.Baum, G.Bosch, K.Dahmen et al. Hueber Verlag, 2019. 151 S
23. Torres-Rocha, Julio. EFL Teacher Professionalism and Identity: Between Local/Global ELT Tensions. HOW. 2019. P. 153-176. 10.19183/how.26.1.501. URL: https://www.researchgate.net/publication/331887371_EFL_Teacher_Professionalism_and_Identity_Between_LocalGlobal_ELT_Tensions
24. Westbrook, Frances. Lessons from the Other Side of the Teacher's Desk: Discovering Insights to Help Language Learners. English Teaching Forum Online, No.1: 2-7. 2011. URL: https://americanenglish.state.gov/files/ae/etf_49_1_pg2-7.pdf

Схвалено на засіданні приймальної комісії.

Протокол № 16 від 17. 04 20 23 р.

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Голова предметної
екзаменаційної комісії

(підпис)

Ігор РОЙ

Наталя ТАЦЕНКО

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова приймальної комісії

_____ 20 ____ р.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНЕ ЗАВДАННЯ
співбесіди з іноземної мови
при прийомі на навчання для здобуття ступеня «магістр»

1. Прочитайте статтю та здійсніть її усне реферування англійською мовою (монологічне мовлення).
2. Надайте відповідь на запитання екзаменатора стосовно змісту реферованої статті (діалогічне мовлення).
3. Здійсніть бесіду іноземною мовою на тему «Виклики сучасного ринку праці» (монологічне мовлення).

Голова предметної
екзаменаційної комісії

_____ (підпис)

_____ (Ім'я та ПРІЗВИЩЕ)

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АРКУШ ВІДПОВІДІ
співбесіди з іноземної мови
при прийомі на навчання для здобуття ступеня «магістр»**

Питання 1

Відповідь на питання

Питання 2

Відповідь на питання

Питання 2

Відповідь на питання

Кількість балів за 1 питання – _____;

Кількість балів за 2 питання – _____;

Кількість балів за 3 питання – _____.

Загальна кількість балів за співбесіду –

(числом та прописом; розраховується додаванням всіх оцінок за кожне поставлене запитання)

Підсумкова кількість балів за співбесіду за 200 бальною шкалою –

_____ (числом та прописом)

Голова комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

Члени комісії

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)